

МИНИСТЕРСТВО ТРАНСПОРТА И СВЯЗИ УКРАИНЫ

**ГОСУДАРСТВЕННАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА УКРАИНЫ
(УКРЗАЛИЗНЫЦЯ)**

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИКО-
ТЕХНОЛОГИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ ТРАНСПОРТА
(ГЭТУТ)**

**НАУЧНО-ТЕХНИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКОВ УКРАИНЫ**

**МАТЕРИАЛЫ
Третьей Международной
научно-практической конференции
«ПРОБЛЕМЫ ЭКОНОМИКИ И
УПРАВЛЕНИЯ НА
ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОМ
ТРАНСПОРТЕ»**

**—
ЭКУЖТ 2008
23-27 июня 2008 года, г. Судак**

КИЕВ – 2008

УДК 656:62

Рекомендовано к печати Ученым советом
Государственного экономико-технологического университета транспорта
(протокол № 10 от 29.05.2008 г.)

Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте: Материалы Третьей Международной научно-практической конференции. – К.: ГЭТУТ, 2008.– 471 с.

ISBN 978-966-2197-06-8

Издание содержит материалы Третьей Международной научно-практической конференции «Проблемы экономики и управления на железнодорожном транспорте». Изложенные материалы содержат постановку задач и их решения в научной и практической сфере экономики и управления на железнодорожном транспорте. Основной темой данного издания есть реформирование и развитие железнодорожного транспорта. Авторами тезисов являются ученые, специалисты-практики, аспиранты, представители государственных и коммерческих структур.

Для научных работников, преподавателей, аспирантов, студентов и специалистов транспортной отрасли.

Редакционная коллегия:

Бакаев О.О. – д-р экон. наук, проф., академик Национальной академии наук Украины, засл. деятель науки и техники Украины, академик Транспортной академии Украины, заместитель директора Международного научно-учебного Центра информационных технологий и систем Национальной академии наук Украины и Министерства образования и науки Украины;

Гурнак В.М. – д-р экон. наук, профессор кафедры „Экономика предприятий транспорта” Государственного экономико-технологического университета транспорта (заместитель главного редактора);

Дёмин Ю.В. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, научный руководитель Отраслевой научно-исследовательской лаборатории перспективного подвижного состава и специальной техники (заместитель главного редактора);

Джус Ю.Н. – канд. экон. наук, заместитель генерального директора Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Духно Н.А. – д-р юрид. наук, проф., директор Юридического института Московского государственного университета путей сообщения;

Зубко А.П. – канд. техн. наук, начальник Главного управления развития и технической политики Государственной администрации железнодорожного транспорта Украины (заместитель главного редактора);

Кельрих М.Б. – д-р техн. наук, проф., член-кор. Транспортной академии Украины, заведующий кафедрой „Вагоны” Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Макаренко М.В. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор Департамента железнодорожного транспорта Министерства транспорта и связи Украины;

Мироненко В.К. – д-р техн. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, проректор по научной работе Государственного экономико-технологического университета транспорта, директор научно-исследовательского института проблем развития транспорта;

Пилипчук О.Я. – д-р биол. наук, проф., академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заведующий кафедрой «Экология и безопасность жизнедеятельности» Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Пичкур Т.В. – канд. истор. наук, доцент, академик Международной академии безопасности жизнедеятельности, заместитель директора научно-исследовательского института проблем развития транспорта Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Родионов И.В. – начальник финансово-экономического отдела Департамента железнодорожного транспорта Министерства транспорта и связи Украины;

Семчик В.И. – д-р юрид. наук, проф., академик Академии правовых наук Украины, член-кор. Национальной академии наук Украины, заведующий отделом Института государства и права им. В.М. Корецкого Национальной академии наук Украины (заместитель главного редактора);

Стасюк А.И. – д-р техн. наук, проф., заведующий кафедрой „Информационные системы и технологии” Государственного экономико-технологического университета транспорта;

Сыч Е.Н. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, первый проректор, заведующий кафедрой „Экономика предприятий транспорта” Государственного экономико-технологического университета транспорта (главный редактор);

Цветов Ю.М. – д-р экон. наук, проф., академик Транспортной академии Украины, директор Научного центра исследований экономических транспортных проблем, заведующий кафедрой «Учет и аудит» Государственного экономико-технологического университета транспорта.

Печатается в редакции авторов на языке оригинала.

Все торговые марки, названные или изображенные в издании, принадлежат их собственникам.

ISBN 978-966-2197-06-8

© Государственная администрация железнодорожного транспорта Украины, 2008

© Государственный экономико-технологический университет транспорта, 2008

відмінністю в задачах і результатах інноваційної діяльності по вказаних напрямах. Розподіл проектів за ступенем інноваційності може здійснюватися на основі таких критеріїв: проекти, що володіють очевидною науковою новизною; проекти, які вимагають підвищення рівня кваліфікації працівників, тобто містять нове технологічне рішення; проекти, в результаті яких впроваджується принципово нова техніка і технології.

Найважливішою ознакою інновації є новизна споживацьких властивостей транспортної послуги. Отже, поняття інновації розповсюджується на новий продукт або послугу, спосіб їх виробництва, новизна в організаційній, фінансовій, науково-дослідній та інших сферах.

УДК 656.2

Чередниченко О. Ю.

Українська державна академія залізничного транспорту

ПІВДЕННА ЗАЛІЗНИЦЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТРАНЗИТНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ

Анализируется роль Южной железной дороги в реализации транзитного потенциала отечественной железнодорожной отрасли.

Геополітичне положення України створює можливість для ефективної реалізації транзитного потенціалу, що відповідає основним засадам Закону України «Про комплексну програму утвердження України як транзитної держави у 2002-2010 рр.». Проте, на даному етапі існує ряд проблемних питань, які потребують своєчасного вирішення. Деякі з них стосуються роботи станції Куп'янськ-Сортувальний Південної залізниці – найбільшого прикордонного залізничного вузла східного напрямку.

Аналіз обсягів транзитних вантажних перевезень свідчить про збільшення у 2007 р. загального вантажопотоку територію регіону, зокрема через станцію Куп'янськ-Сортувальний Південної залізниці. Разом з тим, подальше збільшення вантажопотоку по станції Куп'янськ-Сортувальний обмежено низькою пропускною спроможністю, яка на сьогодні становить лише 35-40 потягів на добу (в часи колишнього СРСР цей показник дорівнював 50-55 потягів). Причиною цього є недостатня кількість електровозів та тепловозів в локомотивному депо Куп'янськ, недоукомплектування локомотивних бригад на підприємстві, невідповідність інфраструктури станції сучасним вимогам тощо.

На низький рівень пропускної спроможності станції Куп'янськ-Сортувальний також негативно впливає недосконала процедура митного оформлення потягів, що сприяє зростанню простоті вантажних вагонів.

За підрахунками фахівців, внаслідок простою вагонів по ст. Куп'янськ-Сортувальний Південна залізниця щоденно втрачає близько 45 тис. грн. Крім того, подальший негативний розвиток зазначеної ситуації загрожує застосуванню до української сторони штрафних санкцій з боку підприємств-відправників Російської

Федерації та інших країн СНД. В зазначених умовах фахівці не виключають відмови Міністерства шляхів сполучення РФ від перспективи збільшення транзитних залізничних перевезень територією України.

Таким чином, неефективне використання залізничної структури Харківського регіону створює загрозу втрати частини ринку міжнародних транзитних залізничних перевезень. Це потребує негайного розв'язання зазначених проблемних питань, що забезпечить залучення України до МІС та в цілому позитивно відіб'ється на обсягах перевезень вантажів залізничним транспортом України у міжнародному сполученні.

УДК 656.2

Чередниченко О. Ю.

Українська державна академія залізничного транспорту

ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ ЯК ЗАСІБ ОНОВЛЕННЯ РУХОМОГО СКЛАДУ ЗАЛІЗНИЦЬ

Анализируется возможность использования финансового лизинга для обновления подвижного состава железнодорожного транспорта, приводятся возникающие проблемы и предлагаются пути их решения.

На залізничному транспорті щорічно спостерігається збільшення обсягів перевезень, однак невирішеними залишаються проблеми, що стримують забезпечення зростаючого за обсягами та якістю попиту на транспортні послуги, головними серед яких є недостатнє оновлення основних фондів, невідповідність їх технічного стану сучасним вимогам, повільне вдосконалення транспортних технологій тощо.

На сьогодні знос основних фондів залізниць України складає від 50 % до 80 %. Насамперед, це стосується активної частини основних фондів – рухомого складу, наслідком чого стає незадоволення в повному обсязі потреб в перевезеннях вантажів та пасажирів, втрата частини доходів та стримування економічних процесів в державі.

Однією з можливостей відновлення основних фондів є подальше стимулювання інвестиційної діяльності на залізничному транспорті. Однак низький рівень інвестиційної привабливості підприємств залізничної галузі України практично не дозволяє використовувати таке джерело відтворення.

В умовах зниження інвестиційної привабливості, відсутності необхідного бюджетного фінансування, реальних ліквідних застав та гарантій з боку держави для залучення кредитів «Укрзалізницею» була обрана приваблива для інвесторів форма – фінансовий лізинг.

Програма придбання відповідних основних фондів за схемами фінансового лізингу була розроблена «Укрзалізницею» таким чином, що виробництво рухомого складу і обладнання здійснювалося протягом від трьох місяців до року. Забезпечувати фінансування виробництва потрібних основних фондів за вказаною

Савостенко Т.О. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ	154
Сергієнко М.М. РОЛЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	156
Сидоренко І.В. ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ТРАНСПОРТНО-ДОРОЖНЬОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ	157
Сич Є.М., Колесникова Н.М. АДАПТИВНО-ГАРМОНІЗАЦІЙНЕ ЦІНОУТВОРЕННЯ В ІНТЕГРАЦІЇ ЗАЛІЗНИЦЬ УКРАЇНИ ДО ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ	159
Сонін М.В., Островерх Н.М. ПЕРЕДУМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ПРИВАТИЗАЦІЇ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ	160
Тимофесєва Т.О. ПРИНЦИПИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	163
Толкачева Е.В. СИСТЕМА ОПЕРАТИВНОЙ ОТЧЕТНОСТИ – ЭЛЕМЕНТ КОНТРОЛЯ И ПЛАНИРОВАНИЯ ПРИГОРОДНЫХ ПЕРЕВОЗОК	164
Труханов Ю.П. ВПРОВАДЖЕННЯ СИСТЕМИ БЮДЖЕТУВАННЯ НА ЗАЛІЗНИЦЯХ УКРАЇНИ	166
Устинович Н.В. ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ДИРЕКЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ ІЗ ЗАЛІЗНИЦЕЮ	168
Фоміна Т.В. ЕКОНОМІЧНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ	169
Чебанова Н.В., Мінка В.Ф. ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТУВАННЯ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ	170
Челядінова Н.Г. НАПРЯМКИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ	172
Чередниченко О.Ю. ПІВДЕННА ЗАЛІЗНИЦЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ТРАНЗИТНИХ ВАНТАЖНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ	173
Чередниченко О.Ю. ФІНАНСОВИЙ ЛІЗІНГ ЯК ЗАСІБ ОНОВЛЕННЯ РУХОМОГО СКЛАДУ ЗАЛІЗНИЦЬ	174
Шерепа К.М. СПРЯМОВАНІСТЬ НА УДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПРИМІСЬКИМИ ПЕРЕВЕЗЕННЯМИ	176
Широкова О.М. РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	178
Шишкіна О.В. ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ НА РОЗВИТОК МІСТОУТВОРЮЮЧИХ ПІДПРИЄМСТВ	180
